

## SPIS RZECZY

|                                                                                                |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Od autora .....                                                                                |  |
| Część pierwsza: CO TO JEST FILOZOFIA? .....                                                    |  |
| Wstęp .....                                                                                    |  |
| I. Potoczne pojmowanie filozofii .....                                                         |  |
| II. Pochodzenie nazwy „filozofia” .....                                                        |  |
| III. Z dziejów pojęcia filozofii .....                                                         |  |
| 1. Platon: filozofia jako wiedza o prawdziwej rzeczywistości .....                             |  |
| 2. Arystoteles: filozofia pierwsza jako nauka o ostatecznych zasadach i przyczynach bytu ..... |  |
| 3. Filozofia jako mądrość życiowa .....                                                        |  |
| 4. Średniowiecze: filozofia jako służebnica teologii .....                                     |  |
| 5. Filozofia jako wiedza służąca praktyce .....                                                |  |
| 6. Filozofia jako teoria poznania .....                                                        |  |
| IV. Współczesne metody i style uprawiania filozofii .....                                      |  |
| 1. Nurty zorientowane fenomenologicznie .....                                                  |  |
| a. Klasyczna fenomenologia .....                                                               |  |
| b. Egzystencjalizm .....                                                                       |  |
| c. Dialogika .....                                                                             |  |
| d. Hermeneutyka .....                                                                          |  |
| 2. Filozofia analityczna .....                                                                 |  |
| a. U źródeł filozofii analitycznej: pozytywizm klasyczny .....                                 |  |
| b. Wittgenstein I .....                                                                        |  |
| c. Neopozytywizm Koła Wiedeńskiego .....                                                       |  |
| d. Krytyczny racjonalizm .....                                                                 |  |

|                                                                                  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------|--|
| e. Wittgenstein II .....                                                         |  |
| 3. W nurcie marksizmu .....                                                      |  |
| a. Karol Marks .....                                                             |  |
| b. Marksizm-leninizm .....                                                       |  |
| c. Neomarksizm .....                                                             |  |
| 4. Uzupełnienie: inne orientacje .....                                           |  |
| a. Neokantyzm .....                                                              |  |
| b. Filozofia życia .....                                                         |  |
| c. Pragmatyzm .....                                                              |  |
| d. Strukturalizm .....                                                           |  |
| e. Główne orientacje filozoficzne myśli religijnej .....                         |  |
| V. Dominujące prądy współczesnej filozofii polskiej .....                        |  |
| 1. Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska .....                                  |  |
| 2. Marksizm .....                                                                |  |
| 3. Neotomizm i inne nurty myśli chrześcijańskiej .....                           |  |
| 4. Orientacje fenomenologiczne .....                                             |  |
| 5. Uzupełnienie: inne drogi filozoficznego myślenia .....                        |  |
| VI. Filozofia a inne dziedziny kultury .....                                     |  |
| 1. Filozofia a nauki szczegółowe .....                                           |  |
| 2. Filozofia a religia .....                                                     |  |
| a. Religia i filozofia nie mają ze sobą nic wspólnego .....                      |  |
| b. Między filozofią a religią zachodzi sprzeczność .....                         |  |
| c. Filozofia i religia wzajemnie się warunkują i tworzą jedność .....            |  |
| d. Filozofia i religia jako odrębne, wzbogacające się płaszczyzny sensu .....    |  |
| e. Uzupełnienie: stanowisko Karola Wojtyły .....                                 |  |
| 3. Filozofia a sztuka .....                                                      |  |
| 4. Filozofia a ideologia .....                                                   |  |
| a. Marksistowskie pojęcie ideologii .....                                        |  |
| b. Pozytywistyczne pojęcie ideologii .....                                       |  |
| c. Neutralne pojęcie ideologii .....                                             |  |
| d. Pojmowanie ideologii przez współczesnych Polaków .....                        |  |
| VII. Filozofia = myślenie istotne .....                                          |  |
| 1. U źródeł myślenia istotnego .....                                             |  |
| 2. Radykalne zapytywanie .....                                                   |  |
| 3. Bezzałożeniowość .....                                                        |  |
| 4. Filozofia jako nauka uniwersalna, fundamentalna, racjonalna i krytyczna ..... |  |

5. Postawa otwartości i dialog .....
6. Historyczność myślenia .....
7. Służąc prawdzie i konkretnemu dobru konkretnego człowieka .

## VIII. Jedność myślenia a wielość dyscyplin filozoficznych .....

1. Język symboli i przypowieści .....
2. Przypowieść o jaskini .....
3. Dyscypliny filozoficzne .....
- a. Filozofia poznania .....
- b. Filozofia rzeczywistości .....
- c. Filozofia człowieka .....
- d. Filozofia wartości .....
- e. Historia filozofii .....
- f. Inne gałęzie filozofii .....

Pytania .....

## Część druga: POZNANIE .....

Wstęp .....

- a. Przedmiot filozofii poznania .....
- b. Epistemologia a inne nauki o poznaniu .....
- c. Sytuacja poznawcza .....
- d. Geneza teorii poznania .....
- e. Miejsce epistemologii w filozofii .....
- f. Podstawowe pytania epistemologii .....

## I. Elementy filozofii języka, logiki i filozofii nauki .....

1. Wstęp: logiki warto się uczyć .....
2. O metodach badania języka .....
3. Żyjemy w świecie znaków .....
- a. Wyrażać — oznaczać — znaczyć .....
- b. Znak i język .....
- c. Kategorie semantyczne .....
4. Myślimy za pomocą pojęć .....
- a. Pojęcie .....
- b. Nazwa .....
- c. Definicja .....
5. Mówimy zdaniami .....
- a. Zdanie i sąd .....
- b. Struktura zdania .....
- c. Rodzaje zdań prostych .....

- d. Rodzaje zdań złożonych .....
- 6. Niestety, często nie możemy się porozumieć .....
- 7. Ważne jest, jak myślimy .....
- a. Wartość logiczna zdań złożonych .....
- b. Prawa logiki .....
- 8. Metoda .....
- a. Metoda naukowa a metoda dydaktyczna .....
- b. Metoda ściśle naukowa a metoda autorytetu .....
- c. Metoda doświadczalna i metoda racjonalna .....
- 9. Drogi myślenia .....
- a. Uzasadnienie .....
- b. Rodzaje rozumowań .....
- 10. Owoce myślenia: systemy aksjomatyczne .....
- 11. Owoce obserwacji i myślenia: teorie empiryczne .....
- a. Obserwacja — opis — hipoteza — prawo .....
- b. Weryfikacja i falsyfikacja .....
- c. Funkcje teorii empirycznych .....
- d. Wyjaśnienie .....
- e. Podsumowanie: kilka uwag o zdrowym stosunku do nauki .

## II. Prawda nas wyzwoli .....

- 1. Klasyczna definicja prawdy .....
- 2. Nieklasyczne definicje prawdy .....
- a. Koncepcja oczywistości .....
- b. Koncepcja powszechnej zgody .....
- c. Konsensualna teoria prawdy .....
- d. Koncepcja zdrowego rozsądku .....
- e. Koherencyjna teoria prawdy .....
- f. Utylitarystyczna teoria prawdy .....
- 3. Marksistowska teoria prawdy .....
- 4. Nowe ujęcie klasycznego pojęcia prawdy .....
- 5. Problem absolutności prawdy .....
- 6. Prawda na poziomie przedpredykatywnym .....
- a. Prawda jako wspólne przedrozumienie .....
- b. Prawda jako wyzwolenie .....
- c. Prawda jako postawa wspaniałomyślności .....
- d. Prawda jako światło Boże .....
- 7. Prawda w sensie ontologiczno-metafizycznym a prawda w sensie egzystencjalnym .....
- 8. Prawda w sensie dialogicznym .....
- 9. Etyczny wymiar prawdy .....

|                                                                                   |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---|
| III. Spór o źródła poznania .....                                                 | 2 |
| 1. Racjonalizm genetyczny a empiryzm genetyczny .....                             | 2 |
| 2. Racjonalizm metodologiczny a empiryzm metodologiczny .....                     | 2 |
| a. Aprioryzm skrajny .....                                                        | 2 |
| b. Empiryzm skrajny .....                                                         | 2 |
| c. Empiryzm umiarkowany .....                                                     | 2 |
| d. Aprioryzm umiarkowany .....                                                    | 2 |
| 3. Irracjonalizm — racjonalizm — mądrość .....                                    | 2 |
| a. Rozumność nie jedno ma imię .....                                              | 2 |
| b. Chaos i logos w człowieku .....                                                | 2 |
| c. Irracjonalizm — racjonalizm — pluralizm racjonalizmów<br>(mądrość) .....       | 2 |
| IV. Granice poznania .....                                                        | 2 |
| 1. Epistemologiczny idealizm immanentny .....                                     | 2 |
| 2. Epistemologiczny idealizm transcendentálny .....                               | 2 |
| a. Estetyka transcendentálna .....                                                | 2 |
| b. Analityka transcendentálna .....                                               | 2 |
| 3. Agnostycyzm .....                                                              | 2 |
| 4. Sceptycyzm .....                                                               | 2 |
| 5. W kierunku epistemologicznego realizmu krytycznego .....                       | 2 |
| a. Drogi wiodące do realizmu krytycznego .....                                    | 2 |
| b. Teoria odbicia .....                                                           | 2 |
| c. Realistyczny model poznania: koncepcja arystotelesowsko-to-<br>mistyczna ..... | 2 |
| d. Realistyczny model poznania: koncepcja fenomenologiczna ..                     | 2 |
| V. Poznaj samego siebie! .....                                                    | 2 |
| 1. Czy samopoznanie jest możliwe? .....                                           | 2 |
| a. Kartezjusz: samopoznanie jest możliwe .....                                    | 2 |
| b. „Mistrzowie podejrzeń”: żyjemy w świecie ułud .....                            | 2 |
| 2. Spostrzeżenie immanentne i intuicja przeżywania .....                          | 2 |
| 3. Spostrzeżenie wewnętrzne .....                                                 | 2 |
| 4. Rozumienie siebie samego .....                                                 | 2 |
| 5. Rozświecenie egzystencji w sytuacjach granicznych .....                        | 2 |
| 6. Mechanizmy samoobronne .....                                                   | 2 |
| VI. Zrozumieć drugiego człowieka .....                                            | 2 |
| 1. Poznanie pośrednie .....                                                       | 2 |
| a. Poznanie przez wnioskowanie poprzez analogię .....                             | 2 |
| b. Poznanie przez kojarzenie .....                                                | 2 |

|                                           |  |
|-------------------------------------------|--|
| c. Poznanie przez naśladowanie .....      |  |
| d. Poznanie poprzez wczucie się .....     |  |
| 2. Doświadczenie drugiego człowieka ..... |  |
| Pytania .....                             |  |

## Część trzecia: RZECZYWISTOŚĆ .....

|             |  |
|-------------|--|
| Wstęp ..... |  |
|-------------|--|

|                                                 |  |
|-------------------------------------------------|--|
| a. Sens pytań ontologiczno-metafizycznych ..... |  |
| b. Od Talesa do Lévinasa .....                  |  |
| c. Polska myśl ontologiczno-metafizyczna .....  |  |
| d. Stopnie bytu: materia i życie .....          |  |

### I. Fundamentalne pytania ontologiczno-metafizyczne .....

|                                                                           |  |
|---------------------------------------------------------------------------|--|
| 1. Co to znaczy „być”? .....                                              |  |
| a. Analiza słówka „jest” .....                                            |  |
| b. Doświadczyć istnienia .....                                            |  |
| c. Bycie a byt .....                                                      |  |
| 2. Pytanie o <i>arché</i> .....                                           |  |
| a. U źródeł pytania o <i>arché</i> .....                                  |  |
| b. Różne znaczenia słowa <i>arché</i> .....                               |  |
| 3. Spór o naturę rzeczywistości .....                                     |  |
| a. Spór o substancję: monizm — dualizm — pluralizm .....                  |  |
| b. Spór o przyczynową strukturę świata: determinizm — indeterminizm ..... |  |
| c. Spór o celową strukturę świata .....                                   |  |
| d. Problem rozwoju rzeczywistości .....                                   |  |
| 4. Spór o istnienie świata: idealizm — realizm .....                      |  |
| a. Metafizyczny idealizm immanentny .....                                 |  |
| b. Metafizyczny idealizm transcendentálny .....                           |  |
| c. Metafizyczny idealizm obiektywny .....                                 |  |
| d. Metafizyczny realizm .....                                             |  |

### II. Wielkie systemy ontologiczno-metafizyczne .....

|                                                       |  |
|-------------------------------------------------------|--|
| 1. Presokratycy w poszukiwaniu <i>arché</i> .....     |  |
| 2. Platon: od rzeczy konkretnych do idei .....        |  |
| a. Pradoświadczenie .....                             |  |
| b. Rzeczy i idee .....                                |  |
| c. Spór o naturę idei .....                           |  |
| 3. Arystoteles: pozostając w świecie konkretnym ..... |  |

|                                                                          |  |
|--------------------------------------------------------------------------|--|
| a. Byt właściwy: substancja .....                                        |  |
| b. Substancja ukazuje się w przypadłościach .....                        |  |
| c. Materia a forma (hylemorfizm) .....                                   |  |
| d. Dynamiczny aspekt bytu: potencia i akt .....                          |  |
| 4. Św. Tomasz z Akwinu: istnienie jest najdoskonalsze .....              |  |
| a. Istota jest sposobem istnienia bytu przygodnego .....                 |  |
| b. Struktura bytu .....                                                  |  |
| c. Byt przygodny — Byt Konieczny .....                                   |  |
| 5. Kartezjusz: zwrot ku podmiotowi .....                                 |  |
| a. Punkt wyjścia filozofii Kartezjusza .....                             |  |
| b. <i>Cogito, ergo sum</i> .....                                         |  |
| c. Człowiek — centrum rzeczywistości .....                               |  |
| d. Dualizm Kartezjusza: substancja myśląca — substancja rozciągła .....  |  |
| 6. Spinoza: myślenie i rozciągłość jako atrybuty jednej substancji ..... |  |
| a. Substancja = Bóg = świat .....                                        |  |
| b. Substancja przejawia się poprzez atrybuty .....                       |  |
| 7. Leibniz: monadologia .....                                            |  |
| a. Granice nauki i konieczność filozofii .....                           |  |
| b. Krytyka Kartezjusza i Spinozy .....                                   |  |
| c. Byt właściwy — monada .....                                           |  |
| d. Jedność i różnorodność świata nie wykluczają się .....                |  |
| e. Przejście od możliwości do istnienia faktycznego .....                |  |
| f. Stwórca świata najlepszego z możliwych .....                          |  |
| 8. Kant: krytyka metafizyki tradycyjnej .....                            |  |
| a. Krytyka psychologii racjonalnej .....                                 |  |
| b. Krytyka kosmologii racjonalnej .....                                  |  |
| c. Krytyka teologii naturalnej .....                                     |  |
| 9. Hegel: idealizm absolutny .....                                       |  |
| a. Natura bytu: rozumność, ogólność, całość i zmienność .....            |  |
| b. Prawo dialektyczne .....                                              |  |
| c. Dwie interpretacje ontologii Hegla .....                              |  |
| 10. Schopenhauer: istotą świata jest wola .....                          |  |
| a. Wola bycia .....                                                      |  |
| b. Co uczynić z okrutnym życiem? .....                                   |  |
| 11. Materializm dialektyczny .....                                       |  |
| 12. Bergson: ewolucja twórcza .....                                      |  |
| a. Intuicja kluczem do rzeczywistości .....                              |  |
| b. Metafizyka duszy ludzkiej .....                                       |  |
| c. Ewolucja dzieckiem pędu życiowego .....                               |  |
| d. Religia dynamiczna i statyczna .....                                  |  |
| 13. Whitehead: filozofia procesu .....                                   |  |

- a. O godności filozofowania .....
- b. Przejście od modelu-obiektu do modelu-ja .....
- c. Świat jako samowytwarzająca się rzeczywistość .....
- d. Panenteizm .....
- e. Znaczenie myśli Whiteheada .....
- 14. Teilhard de Chardin: ewolucjonizm chrześcijański .....
- 15. Hartmann: realistyczna ontologia fenomenologiczna .....
- a. Myślenie problemowe .....
- b. Realizm bezpośredni .....
- c. Pluralizm ontologiczny .....
- 16. Jaspers: odczytywanie szyfrów Transcendencji .....
- a. Od filozofii egzystencji do filozofii świata .....
- b. Sytuacje graniczne .....
- c. W obliczu szyfrów Transcendencji .....
- 17. Heidegger: bycie jest cudem cudów .....
- a. Krytyka onto-teologii .....
- b. Ocalenie: powrót do podłoża metafizyki .....
- c. Drogi do bycia .....
- d. Milczenie wobec Boga .....
- 18. Rosenzweig: od myśli totalizującej do metafizyki miłości .....
- a. „Nowe myślenie”: filozofia spotkania i dialogu .....
- b. Przeciw totalizującemu dążeniu filozofii .....
- c. Wewnętrzny żar gwiazdy i jej promieniowanie .....
- 19. Lévinas: wobec Innego .....
- a. Przeciw metafizyce klasycznej .....
- b. Metafizyka = etyka .....
- c. Doświadczenie twarzy odkryciem odpowiedzialności .....
- d. Śladami Nieskończonego .....

### III. Współczesna polska myśl ontologiczna i metafizyczna .....

- 1. Kotarbiński: reizm (konkretyzm) .....
- 2. Ingarden: afirmacja bytu .....
- a. Filozofia pierwsza = ontologia = nauka o czystych możliwościach .....
- b. Sposoby istnienia .....
- 3. Stróżewski: istnienie i wartość .....
- a. „Warstwy ontologiczne” .....
- b. Rzeczywistość .....
- c. *Homo dialecticus* .....

|                                                            |  |
|------------------------------------------------------------|--|
| IV. Wybrane problemy ontologiczno-metafizyczne .....       |  |
| 1. Materia .....                                           |  |
| 2. Życie .....                                             |  |
| a. Istota życia .....                                      |  |
| b. Pochodzenie życia .....                                 |  |
| Pytania .....                                              |  |
| <b>Część czwarta: BÓG .....</b>                            |  |
| Wstęp .....                                                |  |
| a. W stronę gruntu istnienia i bytu oraz poznania .....    |  |
| b. Filozofia Boga dziś .....                               |  |
| c. Płaszczyzny rozmowy o Bogu .....                        |  |
| d. Podstawowe pytania filozofii Boga .....                 |  |
| I. Idea Boga w myśli Zachodu .....                         |  |
| 1. Bóg w myśli greckiej .....                              |  |
| 2. Średniowiecze o Bogu .....                              |  |
| 3. Nowożytność: od Kartezjusza do „mistrzów podejrzeń” ... |  |
| 4. Idea Boga w myśli współczesnej .....                    |  |
| II. Drogi dowodzenia istnienia Boga .....                  |  |
| 1. Ontologiczny dowód na istnienie Boga .....              |  |
| a. Anzelmiańska wersja dowodu ontologicznego .....         |  |
| b. Kartezjańska wersja dowodu ontologicznego .....         |  |
| 2. Św. Tomasz z Akwinu „pięć dróg” na istnienie Boga ..... |  |
| 3. Kantowska filozofia Boga .....                          |  |
| a. Krytyka tradycyjnej filozofii Boga .....                |  |
| b. Istnienie Boga jako postulat rozumu praktycznego .....  |  |
| 4. Inne filozoficzne drogi do Boga .....                   |  |
| III. Krytyka religii .....                                 |  |
| 1. Ateizm dyskretny — ateizm krzykliwy — ateizm mas .....  |  |
| 2. Człowiek twórcą Boga .....                              |  |
| 3. Na tej glebie wyrosli bogowie .....                     |  |
| 4. W imię pełni człowieczeństwa? .....                     |  |
| IV. Bóg we współczesnej filozofii polskiej .....           |  |
| 1. Filozofia Boga .....                                    |  |
| a. Tomizm łowański: Kłósak .....                           |  |

|                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--|
| b. W duchu augustynizmu: Kowalczyk .....                                               |  |
| c. Fenomenologia religii: Jaworski .....                                               |  |
| d. Na pograniczu nauk przyrodniczych, filozofii i teologii:<br>Heller i Życiński ..... |  |
| 2. Kołakowski: religia ocaleniem czy zniewoleniem? .....                               |  |
| V. Od filozofii do wiary .....                                                         |  |
| 1. Wiara: niewiedza — przekonanie — zawierzenie .....                                  |  |
| 2. Wiara potrzebuje filozofii .....                                                    |  |
| 3. Otwarcie się na Słowo .....                                                         |  |
| 4. W obliczu Gruntu Ssensu Całości .....                                               |  |
| Pytania .....                                                                          |  |

## Część piąta: CZŁOWIEK .....

|                                                                    |   |
|--------------------------------------------------------------------|---|
| Wstęp .....                                                        |   |
| a. Terminologia .....                                              |   |
| b. Geneza antropologii filozoficznej .....                         |   |
| c. Przedmiot antropologii filozoficznej .....                      |   |
| d. Stosunek antropologii filozoficznej do nauk szczegółowych ..... |   |
| I. Wielkie systemy antropologiczne .....                           | 4 |
| 1. Dualizm antropologiczny Platona .....                           | 4 |
| 2. Hylemorfizm antropologiczny Arystotelesa .....                  | 4 |
| 3. Chrześcijańska koncepcja człowieka .....                        | 4 |
| a. Filozofia ludzkiego dramatu św. Augustyna .....                 | 5 |
| b. Personalizm św. Tomasza z Akwinu .....                          | 5 |
| 4. Dualizm antropologiczny Kartezjusza .....                       | 5 |
| 5. <i>Homo historicus</i> Hegla .....                              | 5 |
| a. Samoświadomość .....                                            | 5 |
| b. Pan i niewolnik .....                                           | 5 |
| 6. Marksistowska koncepcja człowieka .....                         | 5 |
| 7. Psychoanalityczna teoria człowieka .....                        | 5 |
| a. <i>Id — ego — superego</i> .....                                | 5 |
| b. <i>Eros i tanatos</i> .....                                     | 5 |
| 8. Człowiek w ujęciu psychoanalizy humanistycznej Fromma .....     | 5 |
| a. Narodziny człowieka .....                                       | 5 |
| b. Specyficznie ludzkie potrzeby .....                             | 5 |
| c. Typologia charakterów nietwórczych .....                        | 5 |
| d. Rozkwit człowieczeństwa: rozum i miłość .....                   | 5 |

|                                                                       |  |
|-----------------------------------------------------------------------|--|
| 9. Egzystencjalistyczne spojrzenie na człowieka .....                 |  |
| a. Egzystencja .....                                                  |  |
| b. Transcendencje .....                                               |  |
| II. Współczesna polska myśl antropologiczna .....                     |  |
| 1. Wojtyła: człowiek jest osobą .....                                 |  |
| a. U źródeł zainteresowań antropologicznych Wojtyły .....             |  |
| b. Punkt wyjścia antropologii: doświadczenie człowieka .....          |  |
| c. Metoda: od fenomenologii do personalistycznej ontologii .....      |  |
| d. Osoba ludzka — byt zdolny do samostanowienia .....                 |  |
| 2. Tischner: filozofia dramatu .....                                  |  |
| a. Inspiracje .....                                                   |  |
| b. Teoria Ja aksjologicznego .....                                    |  |
| c. Fenomenologia spotkania .....                                      |  |
| d. W kierunku filozofii dramatu .....                                 |  |
| III. Wybrane problemy antropologiczne .....                           |  |
| 1. Ciało .....                                                        |  |
| a. Terminologia .....                                                 |  |
| b. Fenomenologia ciała .....                                          |  |
| 2. Wolność .....                                                      |  |
| a. Wolność jako niezależność .....                                    |  |
| b. Wolność jako twórczość .....                                       |  |
| c. Wolność jako wybór .....                                           |  |
| d. Wolność fundamentalna .....                                        |  |
| e. Samostanowienie .....                                              |  |
| f. Tradycyjne a współczesne spojrzenie na wolność .....               |  |
| g. Wolność jako wartość .....                                         |  |
| h. Wolność odpowiedzialna .....                                       |  |
| i. Wolność a bliźni .....                                             |  |
| 3. Spotkanie .....                                                    |  |
| a. Transcendentalny subiektywizm: <i>ego</i> i <i>alter-ego</i> ..... |  |
| b. Dialogika: <i>my</i> .....                                         |  |
| c. Lévinas: bliźni .....                                              |  |
| Pytania .....                                                         |  |
| Część szósta: ZAKORZENIĆ SIĘ W DOBRU .....                            |  |
| Wstęp .....                                                           |  |
| I. Fundamentalne pytania filozofii wartości .....                     |  |

|                                                                                                                    |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1. Kłopoty z określeniem wartości .....                                                                            | 4 |
| 2. Sposób istnienia wartości .....                                                                                 | 4 |
| a. Subiektywizm aksjologiczny .....                                                                                | 4 |
| b. Obiektywizm aksjologiczny .....                                                                                 | 4 |
| 3. Ład aksjologiczny .....                                                                                         | 4 |
| a. Ujęcie Tatarkiewicza .....                                                                                      | 4 |
| b. Ujęcie Schelera .....                                                                                           | 4 |
| c. Ujęcie Ingardena .....                                                                                          | 4 |
| d. Ujęcie Hildebranda .....                                                                                        | 4 |
| 4. Poznanie wartości .....                                                                                         | 4 |
| a. Doświadczenie wartości .....                                                                                    | 4 |
| b. Wspaniałomyślność .....                                                                                         | 4 |
| c. Patologia „zmysłu aksjologicznego” .....                                                                        | 4 |
| II. Kierunki i szkoły w etyce .....                                                                                | 4 |
| Wstęp .....                                                                                                        | 4 |
| a. Etymologia słowa „etyka” .....                                                                                  | 4 |
| b. Moralność — nauka o moralności — etyka .....                                                                    | 4 |
| c. Źródła etyki .....                                                                                              | 4 |
| d. Cel życia .....                                                                                                 | 4 |
| e. Wartości moralne .....                                                                                          | 4 |
| f. Przeżycie moralnej powinności .....                                                                             | 4 |
| g. Inne problemy .....                                                                                             | 4 |
| 1. Intelktualizm etyczny Sokratesa .....                                                                           | 4 |
| 2. Eudajmonizm agatyczny Platona .....                                                                             | 4 |
| 3. Eudajmonizm perfekcjonistyczny Arystotelesa .....                                                               | 4 |
| 4. Moralizm cyników i stoików .....                                                                                | 4 |
| 5. Hedonizm .....                                                                                                  | 4 |
| 6. Etyka chrześcijańska .....                                                                                      | 4 |
| 7. Etyka formalna Kanta .....                                                                                      | 6 |
| 8. Etyka utylitarystyczna .....                                                                                    | 6 |
| 9. Etyka komunistyczna .....                                                                                       | 6 |
| 10. Etyka wartości Schelera .....                                                                                  | 6 |
| 11. Poschelerowska myśl etyczna .....                                                                              | 6 |
| III. Polska myśl etyczna .....                                                                                     | 6 |
| 1. Etyka niezależna Kotarbińskiego oraz myśl etyczna innych przed-<br>stawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej... .. | 6 |
| 2. Etyka heroizmu Elzenberga .....                                                                                 | 6 |
| 3. Etyka tomistyczna: Woroniecki i Ślipko .....                                                                    | 6 |
| 4. Orientacje fenomenologiczne i personalistyczne .....                                                            | 6 |

- a. Ingarden .....
- b. Wojtyła .....
- c. Styczeń .....
- d. Tischner .....
- e. Inni myśliciele .....
- 5. Pozostałe orientacje i inni myśliciele .....

#### IV. Etyka społeczna .....

- 1. Liberalizm: pozostawić rzeczy swojemu biegowi .....
- a. Jednostka a państwo .....
  - b. Konsekwencje: dobrobyt .....
  - c. Liberalizm dzisiaj .....
  - d. Zarzuty .....
- 2. Socjalizm: poprzez równość do sprawiedliwości .....
- a. Jądro socjalizmu .....
  - b. Dwie drogi do jednego celu .....
  - c. Zarzuty .....
- 3. Personalizm: prymat osoby .....

#### Pytania .....

### Część siódma: DODATEK .....

#### I. Podstawowa literatura podręcznikowa .....

#### II. Biblioteczka filozoficzna ucznia .....

#### III. Literatura do wybranych problemów z filozofii i jej pogranicza .....

#### IV. Czy wiesz, że istnieją? .....

#### V. Słowniczek pojęć .....

#### VI. Słowniczek filozofów .....